

DECIZIA nr. 76 din 3 martie 2025

referitoare la interpretarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), cu referire la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#)

EMITENT • ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 370 din 25 aprilie 2025](#)

Data intrării în vigoare 25-04-2025

Dosar nr. 2.338/1/2024

Mariana Constantinescu	- vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Carmen Elena Popoiag	- președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	- președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	- judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	- judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	- judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	- judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	- judecător la Secția I civilă
Ruxandra Monica Duță	- judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	- judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Sandu-Necula	- judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	- judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	- judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu-Crevon	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 2.338/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor [art. 520 alin. \(8\) din Codul de procedură civilă](#) și ale [art. 35 alin. \(1\) din Regulamentul](#) privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin [Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023](#), cu modificările și completările ulterioare ([Regulamentul](#)).
2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.
3. La ședința de judecată participă doamna Oana Cristina Popescu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul [art. 36 din Regulament](#).
4. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara - Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.121/30/2022 și de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.
5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților; Ministerul Public și Ministerul Justiției au depus puncte de vedere asupra raportului.
6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Timișoara - Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 16 octombrie 2024, în Dosarul nr. 3.121/30/2022, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza [art. 519 din Codul de procedură civilă](#) coroborat cu dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) privind unele măsuri

pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale ([Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#)), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept:

Interpretarea sintagmei „indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare ([Legea nr. 303/2004](#)), odată cu intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare ([Legea-cadru nr. 153/2017](#)), și anume dacă luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime presupune adăugarea acestora la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 23 octombrie 2024, cu nr. 2.338/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 3 martie 2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 3.037/1/2024, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90/2022 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept:

Interpretarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), cu referire la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), referitor la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#).

10. Considerându-se că există „o strânsă legătură” între obiectul primei sesizări și cel al sesizării înregistrate ulterior, în temeiul [art. 2 alin. \(4\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) s-a dispus conexarea Dosarului nr. 3.037/1/2024 la Dosarul nr. 2.338/1/2024.

II. Normele de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

11. [Legea nr. 303/2004](#), forma în vigoare la data înregistrării acțiunilor ce fac obiectul dosarelor nr. 3.121/30/2022 și nr. 2.624/90/2022:

Art. 85 - (...) „(2) Pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la [art. 84](#) se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul își poate păstra pensia aflată în plată.”

12. [Legea-cadru nr. 153/2017](#):

Art. 7 - Termeni

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație: (...)

c) indemnizația de încadrare reprezintă suma de bani corespunzătoare funcției, gradului, gradației și vechimii în funcție, prevăzută în [anexele nr. I-IX](#); (...)

m) venitul salarial al personalului din sectorul bugetar cuprinde salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare, indemnizațiile lunare și, după caz, compensațiile, indemnizațiile, sporurile, majorările, adaosurile, primele și premiile, precum și alte drepturi în bani și/sau în natură, corespunzătoare fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar.

Articolul 14 alin. (1)

Personalul care deține titlul științific de doctor beneficiază de o indemnizație lunară pentru titlul științific de doctor în cuantum de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, dacă își desfășoară activitatea în domeniul pentru care deține titlul. Cuantumul salarial al acestei indemnizații nu se ia în calcul la determinarea limitei sporurilor, compensațiilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor prevăzută la [art. 25](#).

Art. 24 - Sporuri și drepturi salariale specifice

Limita maximă a sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor, adaosurilor, majorărilor, primelor, premiilor și a altor elemente ale venitului salarial specific fiecărui domeniu de activitate este prevăzută în prezenta lege și în [anexele nr. I-VIII](#).

Art. 25 - Limitarea sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor și a altor drepturi

(1) Suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.

Anexa nr. V - Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională
Capitolul VIII - Reglementări specifice personalului din sistemul justiției
Secțiunea 1 - Dispoziții comune

Articolul 4

(1) Pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase, personalul prevăzut la [art. 1](#) beneficiază de un spor de până la 15% din salariul de bază sau, după caz, din indemnizația de încadrare, corespunzător timpului lucrat.

(2) Condițiile de acordare a sporului prevăzut la alin. (1) se aprobă de ordonatorul principal de credite în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit prezentei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens.

Articolul 5

Judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de la curțile de apel, tribunale, tribunalele specializate și judecătorii, procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, personal de specialitate juridică asimilat magistraților, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, asistenții judiciari, inspectorii judiciari, personalul auxiliar de specialitate, personalul de specialitate criminalistică și personalul auxiliar de specialitate criminalistică din cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor de expertize criminalistice, ofițerii și agenții de poliție judiciară, precum și specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, personalul de probațiune beneficiază și de un spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, respectiv de un spor pentru păstrarea confidențialității de până la 5%, aplicate la salariul de bază lunar, respectiv la indemnizația lunară de încadrare.

III. Expunerea succintă a proceselor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

13. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Timiș în data de 19 iulie 2022 cu nr. 3.121/30/2022, reclamantul persoană fizică a chemat în judecată pârâtii instituții publice, solicitând instanței să dispună obligarea pârâților instituții publice să îi actualizeze pensia de serviciu, raportat la valoarea de referință sectorială (VRS) de 605,225 lei, prin emiterea adeverinței-tip cu baza de calcul, conform [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), pornind de la indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, la care să fie adăugate, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, respectiv sporul de vechime în muncă de 25%, sporul de vechime în funcție de 20%, sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50%, sporul de toxicitate de 15%, sporul de confidențialitate de 15%, începând cu data de 15.03.2018.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

14. Prin Cererea de chemare în judecată formulată la data de 12.09.2022 și înregistrată cu nr. 2.624/90/2022 pe rolul Tribunalului Vâlcea - Secția I civilă, Complet specializat de litigii de muncă și asigurări sociale, reclamantul persoană fizică, în contradictoriu cu pârâtii instituții publice, a solicitat obligarea acestora să recalculeze pensia de serviciu, începând cu data de 1.07.2017 și pe viitor, luând în calcul sporul de doctorat de 15% avut în plată la data pensionării, acordat conform [Legii nr. 303/2004](#), și să oblige pârâtii la plata diferențelor de pensie dintre suma rezultată din recalculare în raport cu sporul de doctorat de 15% și sumele efectiv încasate, la care se adaugă dobânda aferentă.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

15. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).

16. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum rezultă din datele publice afișate pe portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar asupra aspectelor ce fac obiectul prezentei sesizări instanța supremă nu a statuat, astfel cum rezultă din jurisprudența sa.

17. Curtea de apel a mai precizat că, spre deosebire de [art. 519 alin. \(1\) din Codul de procedură civilă](#), prevederile [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) nu mai stabilesc și condiția noutății,

iar caracterul imperativ al normelor în discuție exclude orice eventuale aprecieri ale instanței de trimitere cu privire la dificultatea chestiunii de drept, astfel că nu se impune analiza îndeplinirii condițiilor referitoare la aceste aspecte.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

18. Această instanță a constatat admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), motivat de faptul că de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), raportat la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), cu referire la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#), depinde soluționarea pe fond a cauzei.

19. Ca atare, instanța de apel a reținut că problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat, în sensul admiterii, printr-o altă hotărâre prealabilă anterioară (până la data de 11 decembrie 2024).

V. Punctele de vedere ale titularilor sesizărilor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

20. Instanța de trimitere a considerat că sintagma „cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din cuprinsul [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adăugarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, calculate asupra acestei baze. Sintagma redată urmărește identificarea sporurilor de avut în vedere în scopul actualizării, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului (în situația în care, între timp, s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, precum cel de doctorat), iar nu aplicarea procentelor avute la acel moment la indemnizația brută lunară (compusă din cea de încadrare și sporuri) a magistratului aflat în activitate. În acest sens, se reține și existența sumelor compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse, la data pensionării, în baza de calcul al pensiei magistratului, care, la data când are loc actualizarea pensiei de serviciu, fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent diminuat.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

21. Instanța a apreciat în sensul că prevederile [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) trebuie interpretate prin prisma dispozițiilor [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), respectiv să se aibă în vedere acest din urmă cuantum al indemnizației lunare pentru titlul științific de doctor.

22. De asemenea, trebuie avut în vedere scopul acestei prevederi legale; prin aceasta se dorește actualizarea pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor în raport cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, iar nu cu alte elemente. Se menționează expres că trebuie avută în vedere indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, iar nu eventualele indemnizații de care a beneficiat pensionarul.

23. Prevederea de mai sus trebuie interpretată raportat la scopul urmărit de legiuitor prin edictarea acesteia, respectiv efectuarea actualizărilor în raport numai cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate.

24. Este adevărat că se menționează și că se au în vedere, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și sporul de vechime, însă această prevedere trebuie raportată la cea principală, privind actualizările în raport cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate. Sporurile se au în vedere însă în modalitatea în care sunt reglementate pentru un judecător în activitate; nu este menționată menținerea cuantumului sporului, ci a naturii acestuia.

VI. Punctul de vedere al părților

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

25. Apelantul-reclamant a susținut că la actualizarea pensiei de serviciu trebuie să se aibă în vedere venitul brut lunar compus din indemnizația de încadrare brută lunară majorată a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, la care se adaugă sporurile în procentul avut de apelant la data pensionării, procent ce se aplică asupra indemnizației majorate.

26. Intimata instituție publică a arătat că în mod corect a apreciat instanța de fond că apelantul-reclamant nu poate beneficia de actualizarea pensiei cu aplicarea de două ori a sporurilor pretinse. Diferențele pe care acesta le invocă sunt acoperite prin acordarea sumelor compensatorii, acestea cuprinzând atât sporurile care nu au mai fost reglementate de noile legi ale salarizării, cât și diminuarea sporurilor care s-au păstrat.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

27. Reprezentanții apelantului-reclamant și ai părâtelor-intimate instituții publice, la termenul de judecată din data de 4 decembrie 2024, și-au exprimat acordul în sensul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, însă nu au oferit și o motivare.

28. Pârâtele-intimate instituții publice nu au depus un punct de vedere cu privire la problema de drept ce urmează a fi dezlegată.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

29. Au fost identificate următoarele orientări jurisprudențiale:

- a fost respinsă cererea de emitere a unei adeverințe cu baza de calcul al pensiei de serviciu, cu includerea în indemnizația brută lunară a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei, respectiv sporul de risc, de toxicitate, de confidențialitate și de doctorat, cu motivarea că sporurile care au intrat în baza de calcul la stabilirea pensiei de serviciu sunt identice cu cele care compun indemnizația brută lunară a unui judecător în funcție, nefiind justificată majorarea indemnizației brute lunare cu sporuri deja calculate în raport cu indemnizația de încadrare (Sentința civilă nr. 2.094 din 14.07.2021 a Tribunalului Alba);
- s-a reținut că este inadmisibilă actualizarea pensiei reclamantei la nivelul majorărilor salariale actuale ale unui procuror în funcție, dar cu păstrarea sporurilor, mai mari, ce se aplicau potrivit vechilor legi de salarizare (Decizia nr. 301/CM din 14.09.2022 a Curții de Apel Constanța);
- sporurile au fost incluse în venitul net realizat avut în vedere la acordarea pensiei, iar luarea din nou în considerare a acestora ar echivala cu un dublu beneficiu nelegitim (Decizia civilă nr. 154/A/2020 a Curții de Apel Cluj);
- nu se poate dispune actualizarea pensiilor prin luarea în considerare a unor sporuri care nu au intrat în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, chiar dacă aceste sporuri au fost introduse în salariul de bază al magistraților în funcție (Decizia civilă nr. 129/R/2013, pronunțată de Curtea de Apel Cluj);
- a fost obligat fostul angajator la eliberarea unor adeverințe prin luarea în considerare a indemnizației de încadrare majorate a unui magistrat în funcție, ce cuprinde și sporul de suprasolicitare neuropsihică inclus între timp în indemnizația de încadrare (deciziile civile nr. 2.422/A/2015 și nr. 158/A/2017 ale Curții de Apel Cluj).

30. Judecătorii Tribunalului Ilfov, ai Tribunalului Iași și ai Tribunalului Buzău și-au exprimat, similar instanței de trimitere, opinia în sensul că sintagma din cuprinsul [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adiționarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, calculate asupra acestei baze, ci urmărește identificarea sporurilor de avut în vedere în scopul actualizării, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului (în situația în care, între timp, s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, precum cel de doctorat), iar nu aplicarea procentelor avute la acel moment la indemnizația brută lunară (compusă din cea de încadrare și sporuri) a magistratului aflat în activitate. Se reține și existența sumelor compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse, la data pensionării, în baza de calcul al pensiei magistratului, care, la data când are loc actualizarea pensiei de serviciu, fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent diminuat.

31. În același sens este și opinia judecătorilor de la nivelul Tribunalului București, cu referire la [Decizia nr. 65 din 2 octombrie 2017](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul că actualizarea pensiei de serviciu, prevăzută de [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), presupune existența unei indemnizații brute lunare majorate pe care o primește magistratul aflat în activitate, iar aceasta nu poate conduce la adăugarea la valoarea majorată a indemnizației de încadrare a cuantumurilor sporurilor avute la data pensionării, întrucât s-ar realiza o dublă valorificare a sporurilor. Luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu a magistraților și a sporului de vechime, operațiune prevăzută de [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) pentru actualizarea pensiei de serviciu, nu presupune adăugarea sporurilor la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, dacă respectivele sporuri au fost introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

32. De asemenea, judecătorii Tribunalului Vaslui opinează, la rândul lor, în sensul că stabilirea ca bază de raportare pentru pensia de serviciu a indemnizației brute lunare a unui magistrat în activitate implică excluderea acelor sporuri care au fost incluse prin legislația ulterioară acordării pensiei în indemnizația brută lunară a unui magistrat în funcție. Interpretarea contrară ar duce la un rezultat contrar dispoziției legale, anume la stabilirea unei baze de calcul superioare celei legale (prin aplicarea la indemnizația de încadrare a procentului aferent sporurilor anterior reglementate).

33. O opinie teoretică diferită a fost formulată la nivelul Tribunalului Teleorman - Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, sintagma arătată interpretându-se în sensul că, la luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului

de vechime, acestea se adaugă la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței/parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

34. În ceea ce privește a doua sesizare, instanța de trimitere a prezentat ea însăși jurisprudență identificată la nivelul Curții de Apel Pitești, prin încheierea de sesizare înregistrată în Dosarul nr. 3.037/1/2024, două hotărâri fiind relevante cu privire la problema de drept ce se solicită a fi dezlegată:

– Decizia civilă nr. 3.390 din 23.09.2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.268/109/2018, prin care s-a reținut că normele cuprinse la [art. 85 alin. \(2\)](#) sunt norme de favoare pentru pensionarul magistrat, pentru că acesta poate să își păstreze pensia aflată în plată, dacă în urma actualizării rezultă un quantum mai mic, ceea ce presupune respectarea drepturilor câștigate la data înscrierii la pensie, inclusiv a sporurilor de care beneficia persoana în cauză; la data înscrierii la pensie, sporul pentru titlul științific de doctor, în procent de 15% din indemnizația brută lunară a unui procuror, era reglementat în condiții mai avantajoase față de indemnizația acordată pentru acest titlu, de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzută de [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#); reglementarea diferită obliga Casa Județeană de Pensii Argeș să dea eficiență dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), în sensul de a se păstra în plată pensia de serviciu calculată în raport cu sporul de 15% și pe viitor, dreptul fiind acordat în condiții mai favorabile reclamantei;

– Decizia civilă nr. 3.005 din 25.06.2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.953/109/2019, prin care s-a apreciat că, stabilind obligația de a se lua în considerare, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, legea nu distinge după cum acestea se mai află în plată ca sporuri la personalul în activitate ori sub altă formă, ca aceea a indemnizației lunare pentru titlul științific de doctor de 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzută de [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#); [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) nu condiționează luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu de menținerea în plată sub aceeași formă de spor pentru personalul în activitate la data actualizării pensiei de serviciu; forma sub care se află în plată drepturile bănești ale judecătorilor aflați în activitate, drepturi ce alcătuiesc indemnizația brută lunară, constituie unul dintre factorii calculului ce urmează a se realiza spre a se stabili dacă prin actualizare pensia de serviciu aflată în plată se majorează ori se menține la același quantum. La acest factor este prevăzută obligația utilizării în procent a sporurilor intrate în baza de calcul la momentul acordării pensiei de serviciu.

35. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că, la nivelul Secției judiciare, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii asupra problemei de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

36. Prin [Decizia nr. 65 din 2 octombrie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 8 decembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași - Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.639/99/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, și s-a stabilit: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), actualizarea pensiei de urmaș în temeiul [art. 84 alin. \(3\)](#) din același act normativ se realizează prin raportare exclusiv la indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, indiferent de modalitatea de stabilire a quantumului acesteia.”

37. Prin [Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 29 iunie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 2.115/90/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept ce vizează interpretarea sintagmei „indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

38. Prin [Decizia nr. 15 din 15 martie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 15 aprilie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea - Secția I civilă în Dosarul nr. 445/111/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Lămurirea modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în quantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlul de doctor, prin aplicarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) raportat la dispozițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea nr. 153/2017](#) de către Înalta Curte de Casație și Justiție”.

39. Prin [Decizia nr. 21 din 27 martie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 3 mai 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 9.116/109/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), cu referire la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), privind modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui judecător ce deține titlul științific de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#).

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

40. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

41. Potrivit [art. 1 alin. \(1\) și \(3\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. (...) prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la [alin. \(1\) și \(2\)](#), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

42. Conform [art. 2 alin. \(1\) din același act normativ](#), „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la [art. 1](#), completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”, iar, potrivit [art. 4](#), „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale [Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată](#), cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

43. Astfel, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

44. Spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), în procedura reglementată de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită, iar Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de către completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță sau în calea de atac, fiind eliminată condiția sesizării doar de către completele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor care sunt investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

45. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în sesizările formulate în temeiul [art. 519 din Codul de procedură civilă](#) - dreptul comun în materie - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (a se vedea [Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015, [Decizia nr. 10 din 23 mai 2016](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 5 iulie 2016, și [Decizia nr. 19 din 21 octombrie 2024](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1223 din 5 decembrie 2024).

46. În sesizările formulate în temeiul [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) trebuie avut în vedere preambulul acestui act normativ în care s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”.
47. Totodată, s-a mai statuat că acea chestiune de drept supusă dezlegării trebuie să fie o chestiune care ridică serioase dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, dificultăți decurgând din neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal (a se vedea [Decizia nr. 16 din 26 septembrie 2016](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 9 februarie 2017, și [Decizia nr. 9 din 29 mai 2017](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 din 13 decembrie 2017).
48. Dimpotrivă, chestiunea de drept aptă a fi dezlegată prin mecanismul hotărârii prealabile nu poate consta în realizarea unor operațiuni de interpretare și aplicare a unui text de lege în raport cu circumstanțele particulare ce caracterizează fiecare litigiu; chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să aibă ca obiect interpretarea unor dispoziții legale, iar nu modul concret de aplicare a acestora la situații specifice.
49. Pe de altă parte, s-a mai statuat că în materia [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), independent de claritatea normelor a căror lămurire se solicită, trebuie verificat riscul dezvoltării unei jurisprudențe neunitare, dificultatea problemei de drept fiind influențată și de acest risc, din perspectiva nevoii de asigurare a uniformității jurisprudențiale în litigii care pot fi replicate la un număr considerabil de subiecți și care pot genera un impact direct și considerabil asupra bugetului general consolidat în cazul unei jurisprudențe neunitare (a se vedea [Decizia nr. 70 din 11 noiembrie 2024](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1275 din 18 decembrie 2024).

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

50. În raport cu condițiile necesare pentru validitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, astfel cum au fost conturate în evoluția jurisprudențială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, trebuie observat, mai întâi, că o întrebare cu conținut similar sesizării Curții de Apel Timișoara a mai fost adresată instanței supreme în cadrul mecanismului prevăzut de [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), respectiv problema „interpretării sintagmei «indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime» din [art. 85 alin. \(2\) al Legii nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”. Această problemă a fost ridicată într-un litigiu vizând actualizarea pensiei de serviciu, în contextul în care prima instanță luase în considerare includerea unor sporuri, precum cel de risc și suprasolicitare neuropsihică și cel de confidențialitate, în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând majorarea acesteia, iar reclamantul susținea că la actualizarea pensiei de serviciu trebuie să se aibă în vedere venitul brut lunar compus din indemnizația de încadrare brută lunară majorată, la care se adaugă sporurile în procentul avut la data pensionării, procent ce se aplică asupra indemnizației majorate.
51. Prin [Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023](#), Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea antemenționată, reținându-se, în primul rând, că „lămurirea acestei sintagme nu poate fi însă disociată de circumstanțele particulare ale cauzei a căror evaluare ar permite stabilirea elementelor bazei de calcul în funcție de care se actualizează pensia de serviciu a reclamantului”, că „instanța de trimitere nu solicită o dezlegare de principiu dedusă din interpretarea unei norme lacunare sau neclare, ci chiar rezolvarea cauzei deduse judecătii” și că „sesizarea trebuie să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, operațiunile de identificare și aplicare a textelor de lege incidente la circumstanțele ce caracterizează fiecare litigiu neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile” (a se vedea paragrafele 66-68 din decizie). S-a mai reținut, în al doilea rând, neîndeplinirea condiției noutății chestiunii de drept, în contextul evocării unor hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe în cauze similare.
52. Dacă, în ceea ce privește neîndeplinirea condiției noutății chestiunii de drept, aceasta nu mai poate constitui un fine de neprimire a unei sesizări formulate în cadrul mecanismului prevăzut de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), cum este cea de față, cerința noutății fiind eliminată dintre condițiile de admisibilitate a sesizării, așa cum s-a arătat mai sus (paragraful 44), rămâne, totuși, în continuare în vigoare cerința încadrării problemei de drept supuse analizei în hotărârile definiției „chestiunii de drept”, astfel cum a fost dezvoltată în

practica instanței supreme, respectiv o chestiune dificilă de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, iar nu operațiunea de identificare și aplicare a textelor de lege incidente la circumstanțele litigiului.

53. Prin urmare, viciul neîndeplinirii acestei din urmă cerințe, identificat în cazul sesizării respinse ca inadmisibilă prin [Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023](#), mai sus amintită, se regăsește și în cazul sesizării de față, ce are ca obiect o întrebare identică.

54. Pe de altă parte, jurisprudența relevantă și opiniile teoretice exprimate de instanțele chestionate converg aproape unanim cu punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere spre dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări, în sensul că sintagma „cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din cuprinsul [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adiționarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, cu titlu de sporuri, calculate asupra acestei baze, ci urmărește identificarea sporurilor de luat în considerare la actualizare, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului, în situația în care între timp s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, cum este cel de doctorat. Nu se urmărește aplicarea procentelor avute la momentul retragerii la pensie a magistratului la indemnizația brută lunară, care se compune din cea de încadrare și sporuri; nu se poate face abstracție de existența unor sume compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse la data pensionării în baza de calcul al pensiei magistratului, care la data la care are loc actualizarea pensiei de serviciu fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent >diminuat.

55. Potrivit considerentelor [Deciziei nr. 65 din 2 octombrie 2017](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, paragrafele 91-95, „prin [Legea-cadru nr. 330/2009](#), legiuitorul (...) a stabilit cu caracter de principiu luarea în considerare a sporurilor (...), acestea regăsindu-se la un nivel acceptat, potrivit principiilor acestei legi, în salariul brut sau, după caz, în salariul de bază, în solda funcției de bază sau în indemnizația lunară de încadrare [[art. 3 lit. c\)](#)]”, iar „în aplicarea acestui principiu și pentru atingerea dezideratului de unificare a sistemului de salarizare, prin reducerea semnificativă a sporurilor cu caracter special acordate diferitelor categorii de personal din sectorul bugetar, în materia salarizării magistraților o parte din sporurile recunoscute au fost incluse în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând o majorare a cuantumului acesteia”, concluzia fiind aceea că, „potrivit [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), pensia de urmaș stabilită în baza [art. 84](#) din același act normativ se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței (...) fără a distinge cu privire la modalitatea care a determinat o asemenea majorare”, adică inclusiv în situația majorării indemnizației prin includerea sporurilor.

56. Pe cale de consecință, în opiniile exprimate de instanțe, la operațiunea de actualizare a pensiilor de serviciu a judecătorilor și procurorilor, prevăzută de [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu a magistraților și a sporului de vechime nu presupune adăugarea încă o dată a acestor sporuri la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, dacă respectivele sporuri au fost deja introduse, între timp, prin modificări legislative ulterioare acordării pensiei de serviciu, în indemnizația brută; adăugarea la valoarea majorată a indemnizației de încadrare a cuantumurilor sporurilor avute la data pensionării ar conduce la o dublă valorificare a sporurilor. Stabilirea indemnizației brute lunare a unui magistrat în activitate ca fiind baza de raportare pentru calcularea pensiei de serviciu implică excluderea adiționării suplimentare a acelor sporuri care au fost deja incluse, prin legislația ulterioară acordării pensiei, în indemnizația brută lunară a unui magistrat în funcție.

57. Prin urmare, dat fiind că din punctele de vedere comunicate și practica judiciară relevantă nu se conturează riscul unei jurisprudențe neunitare în materie, care să facă necesară angajarea mecanismului de unificare a practicii, rezultă că nici din perspectiva condiției dificultății chestiunii de drept sesizarea nu este admisibilă.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

58. În ceea ce privește sesizarea Curții de Apel Pitești, se constată că întrebarea trimisă se referă la o varietate particulară a problemei cu caracter mai general ridicată de Curtea de Apel Timișoara în prima sesizare, aducând în discuție modul de interpretare a aceleiași sintagme din [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), în ipoteza punctuală a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, în contextul [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), respectiv dacă trebuie avut în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#).

59. Fiind vorba despre o chestiune de aplicare particulară, într-o situație specifică (cea a unui procuror care a beneficiat de spor pentru titlul de doctor), a aceleiași probleme de interpretare a [art. 85 alin. \(2\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), cu privire la care deja s-a constatat, mai sus, neîndeplinirea cerinței existenței unei chestiuni reale de drept, cu atât mai mult trebuie reținut că problema ridicată prin sesizarea Curții de Apel Pitești nu tinde la o dezlegare de principiu dedusă din interpretarea unei norme lacunare sau neclare, ci urmărește chiar rezolvarea

în drept a cauzei deduse judecătii, în raport cu circumstanțele sale particulare, și obținerea modului concret în care trebuie coroborate normele legale aplicabile situației de fapt, operațiune ce excedează atribuțiilor completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

60. În același sens se observă că sesizări cu conținut similar au mai fost formulate anterior și respinse ca inadmisibile prin decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

61. Astfel, prin [Decizia nr. 15 din 15 martie 2021](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost respinsă sesizarea Curții de Apel Oradea referitoare la „lămurirea modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în cuantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlul științific de doctor, prin aplicarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”, reținându-se că „divergența de interpretare ce există între reclamantă și pârâtă, specifică procesului civil, nu este de natură a demonstra dificultatea acestei operațiuni logico-juridice, iar o analiză a normelor legale incidente în cauză demonstrează că acestea sunt clare, accesibile și previzibile, iar aplicabilitatea normelor în discuție nu ridică vreo minimă problemă de interpretare, aspect ce rezultă, de altfel, din opțiunea neîndoielnică exprimată de instanța de trimitere” (paragraful 78 din decizie) - opțiunea de interpretare la care s-a făcut referire fiind formulată în sensul că trebuie avută în vedere „situația salarială a unui judecător în activitate, aflat în condiții identice de funcție, vechime și grad cu apelanta la data pensionării” (paragraful 55 din decizie).

62. De asemenea, prin [Decizia nr. 21 din 27 martie 2023](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea referitoare la „interpretarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, privind modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui judecător ce deține titlul științific de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#)”, motivat de faptul că „formularea în acești termeni a sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile (...) nu urmărește, în realitate, o interpretare și o dezlegare de principiu a unor norme neclare, lapidare, incoerente, ci, dimpotrivă, pune o problemă de identificare a normei incidente, față de succesiunea legilor în timp”, fiind atributul instanței de trimitere, „în virtutea plenitudinii ei de jurisdicție, de a stabili norma juridică aplicabilă cauzei deduse judecătii” (paragrafele 70 și 71 din decizie).

S-a mai constatat că „dispoziția legală supusă interpretării, [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) (...), nu prezintă nicio neclaritate în redactarea și conținutul ei, aceasta reglementând în termeni clari, neechivoci, modalitatea de actualizare a pensiilor de serviciu ale judecătorilor și a pensiilor de urmaș prevăzute la [art. 84](#) din aceeași lege, ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” (paragraful 67 din decizie).

În fine, s-a reținut că „din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere nu rezultă dificultatea de interpretare, caracterul îndoielnic, lacunar sau neclar al prevederilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) raportat la dispozițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), fiind precizată opțiunea provizorie a completului în sensul actualizării pensiilor de serviciu ale judecătorilor cu luarea în considerare a cuantumului de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în condițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#)” (paragraful 68).

63. Este adevărat că, în cauza de față, instanța de trimitere justifică formularea unei noi sesizări cu același obiect prin invocarea unui temei nou în baza căruia cere lămurirea întrebării sale, respectiv cel al [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), care a renunțat la condiția noutății chestiunii de drept. Cu toate acestea, cerința existenței unei chestiuni reale de drept, în aceleași coordonate cu cele necesare unei sesizări valide în temeiul [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), se menține, iar jurisprudența anterioară a Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept cu privire la problema supusă analizei a constatat deja neîndeplinirea acestei condiții.

64. Trebuie remarcat, totodată, că punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere cu privire la problema de drept ridicată converge cu modalitatea de interpretare propusă de instanțele de trimitere din cele două sesizări anterioare respinse, anume că trebuie avută în vedere „situația salarială a unui judecător în activitate, aflat în condiții identice de funcție, vechime și grad cu apelanta la data pensionării” și „în sensul actualizării pensiilor de serviciu ale judecătorilor cu luarea în considerare a cuantumului de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în condițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#)”, deciziile instanței supreme de respingere ca inadmisibile a respectivelor sesizări făcând referire la aceste interpretări ale instanțelor de trimitere ca fiind o opțiune neîndoielnică.

65. Or, această convergență a punctelor de vedere exprimate întărește, o dată în plus, concluzia deciziilor anterioare în sensul că normele legale incidente în cauză sunt clare, accesibile și previzibile și nu ridică dificultăți de interpretare.

66. În privința celor două hotărâri judecătorești indicate de instanța de trimitere ca exprimând în practică un punct de vedere contrar, se observă că acestea par a fi izolate și au fost pronunțate anterior [deciziilor nr. 21 din 27 martie 2023](#) și [nr. 15 din 15 martie 2021](#) ale Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

67. Prin urmare, se reține, pe de o parte, că revine instanței de trimitere să stabilească, în concret, norma de drept aplicabilă raportului juridic dedus judecății, în funcție de succesiunea legilor în timp, și să realizeze operațiunile de coroborare a unor norme aflate în concurs, neputând delega aceste atribuții instanței supreme, pe calea mecanismului hotărârii prealabile. Pe de altă parte, ținând cont de deciziile relevante pronunțate anterior de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, amintite mai sus, nu este îndeplinită condiția privind existența unei dificultăți de interpretare a prevederilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) raportat la dispozițiile [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#).

68. Pentru aceste considerente, în temeiul [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), cu referire la [art. 521 din Codul de procedură civilă](#),

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara - Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.121/30/2022 și de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90 /2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

– interpretarea sintagmei „indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303 /2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și anume dacă luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime presupune adăugarea acestora la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută, și, respectiv,

– interpretarea dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#), cu referire la [art. 14 alin. \(1\) din Legea-cadru nr. 153/2017](#), referitor la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin [Legea-cadru nr. 153/2017](#).

Obligatorie, potrivit dispozițiilor [art. 521 alin. \(3\) din Codul de procedură civilă](#).

Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 martie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,

Oana Cristina Popescu
